

Аσιατική ημερόλουσκα, *Commelina communis* L., οικογ. *Commelinaceae*

Автор(и): проф. д-р Щелияна Калинова, Аграрен Университет Пловдив

Дата: 14.02.2019 Брой: 2/2019

Ευρίσκεται στη Σερβία, την Τουρκία, τις νοτιοδυτικές και κεντρικές περιοχές των ευρωπαϊκών τμημάτων της Ρωσίας, τον Καύκασο, τη Σιβηρία και την Άπω Ανατολή, στην Ιαπωνία, την Κίνα και τη Βόρεια Αμερική. Η πατρίδα της ασιατικής ημεροκρίνου είναι η Κίνα. *Στη χώρα μας έχει βρεθεί στο Θρακικό Πεδίο, στον Ανατολικό Προβάλλαντο, στις περιοχές των Πλέβεν, Βελίκο Τάρνοβο, Βάρνα και Σόφιας. Συχνότερα εισάγεται ως καλλωπιστικό φυτό σε ανθοκομείους, και λίγο μετά εξαπλώνεται ταχέως στα υπόλοιπα μέρη των αυλών.*

Η ασιατική ημεροκρίνος είναι μονοετές είδος. Αναπαράγεται με σπόρους και με θραύσματα βλαστών. Ο βλαστός είναι άτριχος, ελαφρά ραβδωτός, έντονα διακλαδισμένος και μπορεί να φτάσει σε μήκος έως 1,5 μ. Τα φύλλα είναι παχιά, σαρκώδη, ολόκληρα, μυτερά, με ευρεία βάση που αγκαλιάζει τον βλαστό. Τα κάτω φύλλα είναι

επιμήκη-ωοειδή, και τα πάνω είναι σχεδόν ωοειδή. Τα άνθη φέρονται σε μακριές μίσχους που προέρχονται από τις θήκες των φύλλων, με πλατιά καρδιόσχημα πρασινωπά βράκτια. Η στεφάνη αποτελείται από τρία άνισα φωτεινά μπλε πέταλα, ένα από τα οποία είναι σημαντικά μικρότερο από τα άλλα και χλωμό. Ο καρπός είναι μια δί- ή τρικύτταρη κάψα, παρόμοια σε μέγεθος με κόκκο σιταριού.

Οι σπόροι της ασιατικής ημεροκρίνου είναι σχεδόν τριγωνικοί, επίπεδα περικομμένοι από τη μια πλευρά και ποικίλλουν σε μέγεθος και σχήμα. Είναι σκούροι, συνήθως στο χρώμα του εδάφους, και δύσκολα διακρίνονται. Τα πρώτα φυτά εμφανίζονται τον Μάρτιο–Απρίλιο. Η άνθηση αρχίζει από το τέλος Μαΐου μέχρι το τέλος της περιόδου βλάστησης, και ο καρποφορία συνεχίζεται μέχρι την έναρξη των παγετών. Έχει διαπιστωθεί εποχιακή μεταβλητότητα στη βλάστηση των σπόρων, με το υψηλότερο ποσοστό (έως 95%) να βλασταίνει την άνοιξη – μέχρι το τέλος Απριλίου, γεγονός που ορίζει το είδος ως πρόωρο αγριόχορτο υπό τις συνθήκες της Βουλγαρίας. Πρέπει να διευκρινιστεί ότι η ανάπτυξη των φυτών συνεχίζεται μέχρι την έναρξη του κρύου καιρού. Οι σπόροι της ασιατικής ημεροκρίνου αναδύονται από βάθος 12–13 εκ. Διατηρούν τη βιωτικότητά τους στο έδαφος για έως και 6 χρόνια.

Η ασιατική ημεροκρίνος διαθέτει υψηλή ζωτικότητα και οικολογική πλαστικότητα. Αντέχει παρατεταμένη ξηρασία, γεγονός που οφείλεται στα ειδικά χαρακτηριστικά του είδους – τα φύλλα κλείνουν προς τα πάνω σε σχήμα βάρκας, γεγονός που περιορίζει τη διαπνοή. Επιπλέον, υπάρχουν ενδείξεις ότι το είδος περιέχει αβσκισικό οξύ, το οποίο παρουσιάζει αντιδιαπνοϊκή δράση προάγοντας το κλείσιμο των στομάτων και καταστέλλοντας τη φωτοσύνθεση. Ένα άλλο χαρακτηριστικό του φυτού είναι ότι σε κάθε κόμβο του βλαστού μπορεί να σχηματίσει ρίζες, με τις οποίες απορροφά επιπλέον νερό και θρεπτικά συστατικά από το έδαφος.

Η ασιατική ημεροκρίνος μολύνει διάφορες καλλιέργειες αγρού και λαχανικών, οπωρώνες, και αναπτύσσεται κατά μήκος δρόμων και σε κήπους. Εξαπλώνεται κυρίως μέσω σποροϋλικού υλικού, ανθρώπων, πουλιών, ζώων κ.λπ. Τα θραύσματα βλαστών ριζώνουν πολύ εύκολα, γεγονός που καθιστά τον μηχανικό έλεγχο σε καλλιέργειες σειρών πολύ δύσκολο. Ένα από τα υποχρεωτικά μέτρα θα πρέπει να είναι ο περιορισμός και η εξάλειψη των υπαρχόντων εσίων αυτού του ζιζανίου στη χώρα. Κατά τη διάρκεια της βλάστησης της ασιατικής ημεροκρίνου, στο στάδιο ανάπτυξης από το 2ο–3ο έως το 5ο–6ο φύλλο, μπορούν να πραγματοποιηθούν θεραπείες με **bifenox** (Modown 4 F) και **bentazone** (Basagran 600 SL). Αυτά τα προϊόντα συνιστούνται κατά της ασιατικής ημεροκρίνου μόνο για καλλιέργειες για τις οποίες έχουν εγκριθεί για χρήση.